:לשנה אחת

וָאַתַר כָּךְ יָצָא לְתַרְבּוּת רָעָה, וְעַשָּה שָׁנֵי עֵגְלֵי זָהָב, וְחָטָא וָהָחֱטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל. אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: הֲרֵי כָּל הַשֶּׁפַע שָׁהָיָה נוֹתֵן לָכֶם, הִתְהַפֵּךְ לָכֶם לְזָהַמָּא. לֹא הַיָה טוֹב לַכֶם שַהַבָאתִיו לְכָאן בִּשַׁעָה שֵׁהָיָה זַכַּאי, וְהָיָה מְלַמֵּד אוֹתוֹ מטטרו״ן תּוֹרָה?! בָּאוֹתָהּ שָׁעָה פָּתְחוּ כֻּלְּם וְאָמְרוּ, (תהלים קיט) צַדִּיק אַתָּה ה׳ וְיָשֶׁר מִשְׁפָּטֵיךָּ. וְעַל זֵה הַקְּדוֹשׁ בַּרוּך הוּא יָרַד לְגַנּוֹ לְלְקֹט שׁוֹשַׁנִים.

פַּתַח הַתִּינוֹק וְאָמַר, (מיכה ו) עַמִּי מָה עָשִּׂיתִי לְּךְ וּמָה הֶלְאֵתִיךְּ עֲנֵה בִּי. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, בַּחֲבִיבוּת ישָׁיֵשׁ לוֹ עִם יִשְׂרָאֵל, קָרָא לָהֶם: עַמִּי, מֶה עָשִׂיתִי לְךָּ? לָמָה עָשִׂיתִי לְךּ? אֶלָא שֶׁתֵּלְכוּ לְבָתֵי כְּגַסִיּוֹת וּלְבָתֵי מִדְרָשׁוֹת, וְתָעִידוּ בִּי שֵׁאֲנִי אָחָד. זֵהוּ שֶׁכָּתוּב (דבריםוּ) ה׳ אֶחָד.

זָהוּ שֶׁכָּתוּב עֲנֵה בִּי. הַעִידוּ שֵאַנִי אָחָד, וּמִתְעַלֶּה עַל ָהַשֵּׁם שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם תֵּבוֹת, שָׁהֵם בִּפָּרָשַׁת קָרִיאַת שָׁמַע מָן וּאָהַבְתָּ עַד וְהָיָה, וְתַעֲשׁוּ לְיַחֵד שָׁמִי עֵלֵיכֶם. וְהוּא הַשֵּׁם בְּדָגִמַת ַהַשָּׁם שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם שֵׁמוֹת. זּבַשֵׁם שֵל שָבְעִים וּשְׁתַּיִם תַּבוֹת יֵשׁ בָּפָּרָשַׁת קָרִיאַת שָׁמַע מִן וְהָיָה עַד וְשַׂמְתֵּם. וּבַשֵּׁם שֵׁל חֲמְשִׁים תַבוֹת מָן וְשַׂמְתֵּם עַד סוֹף ַהַפָּרָשָה, כְּחֶשְׁבּוֹן שַׁצְרֵי בִינָה. וּבַשֵּׁם שֶׁל שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם מְן

וַיּאמֶר עַד סוֹף הַפָּרַשָּה. וָאוֹתֶן אַרְבַּע פָּרָשִׁיוֹת עִם שְׁתֵּים ָעֶשָׂרֵה תַּבוֹת שֵׁיֵשׁ בַּקְרִיאַת שָׁמַע, (שְׁנֵי יִחוּדִים) עֶּלְיוֹנִים, יֵעְשׁוּ כֻּלְּם וָאַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֵה, מַאתַיִם אַרְבַּעִים מָאתַיִם כָּחֵשָׁבּוֹן וּשְׁמוֹנָה אֵיבָרִים. וְכָל אִישׁ שָׁיִּקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע כָּרָאוּי, כָּל תַּבָה וְתֵבָה מַשִּׁפִּיעָה בִּכָל אֵיבַר וְאֵיכָר שֵׁלוֹ. וְאָם הָאִישׁ לֹא יִקְרָא

וֹבָתַר בֵּן נְפַּק לְתַּרְבּוּת רָעָה, וְעָבִיד הְּוִרי עֶגְלֵי ּדְדַהֲבָא, וְחָטָא וְהֶחֲטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל. (דּף ַנטע״א) אַמַרלְהוֹן קוּדְשָׁאבְרִידְהוּא, הַרִיכְּל שָפַע דַּהַוָה יָהִיב לְכוֹן, אָתְהַפַּךְ לְכוֹן בִּזוּהַמָא, לָא הַוָה טַב לְכוֹן דְתֵייתִי לֵיה הָכָא בְּשַׁצַתָא דַּהְוָה זַכַּאי, וַהְוָה אוֹלִיף לֵיה מטטרו״ן אוֹרַיִיתָא. בְּשַׁעֲתָא הַהִיא, פָּתְחוּ כֻּלְהוּ וַאֲמֶרוּ, (תהלים קיט קלז) צַדִּיק אַתָּה ה׳ וְיָשֶׁר מִשְׁפָּטֶידְּ. וְעַל ָדָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָרַד לְגַנּוֹ לְלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים. פָּתַח יָנוּקָא וַאָמַר, (מיכה וג) עַמִּי מֶה עָשִׂיתִי לְּדְ וּמָה הֶלְאָתִיךּ עֲנֵה בִּי. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

בָּהַבּיבוּתָא דְּאִית לֵיה עם יִשְׂרָאֵל, קָרָא לְהוֹן עַמִּי. מֶה עֲשִׂיתִי לְךָּ, לְמָה עֲשִׂיתִי לְךָּ. אֶלָא דָתַזְלוּן לְבָתֵּי כְנֵסִיּוֹת וּלְבָתֵּי מָדְרַשׁוֹת, ּוְתַסְהִידוּ בִּּי דַּאֲנָא אֶחָד, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (דברים ו ד) ה' אֶחֶד. הַדָּא הוּא דְכָתִיב עֲנֵה בִי.

הַסְהִידוּ דַּאֲנָא חַד, וּמִתְעַלֶּה עַל שְׁמָא דְּמ״ב ָהָיבִין, דְאִינוּן בְּפָרָשַׁת קְרִיאַת שְׁמַע, מָן וְאָהַבְּתָּ עַד וְהָיָה. וְתַעַבִּידוּ לְיַחֲדָא שְׁמִי ַעַלַיִיכוּ. וְאִיהוּ שְׁמָא כְּדוּגְמָא שְׁמָא דְּמ״ב ַ שָׁמֶּהֶן.

וֹבִשִּבְאוֹ דְשִׁבְעִין וּתְרִין תֵּיבִין, דְאִית בְּפָּרְשַׁת ַקְרַיָת שְׁמַע, מִן וְהָיָה עַד וְשַׂמְתֶּם. וּבִשְׁמָא דַּחֲמִשִּׁין תִּיבִין, מִן וְשַׂמְתָּם עַד סוֹף פַּרָשָׁתָא, כִּחוּשָׁבַּן שַׁצֵרֵי בִינָה. וּבִשְׁמָא ָּרְשִׁבְעִין וּתְרִין, מִן וַיּאמֶר עַד סוֹף הַפָּּרְשָׁה. וָאִינוֹן אַרַבַּע פָּרָשִׁיָּין, עם תְּרִיסַר תִּיבִין דְּאִית (הְרֵין יְחוּרִין) עִלקַאָלן, שָׁמַע, בַּקריאַת ּיִתְעַבִידוּ כֻּלְהוּ מָאתָן וְאַרְבָּעִין וּתְמַנְיָא, בְּחוּשְׁבַּן מָאתַּיִם וּשְׁמנָה וְאַרְבָּעִים אָבָרִים. וְכַל אָינַשׁ דְּיִקְרֵי קְרִיָת שְׁמַע כִּדְקָא יָאוֹת, כָּל תִּיבָה וְהֵּיבָה מַשְׁפִּיעַ בְּכָל אָבָר וְאֵבָר דִּילֵיה. וְאִי אָינַשׁ לָא יִקְרִי קְרִיָת שָׁמַע בִּימָמָא וּבְלֵילְיָא, ָפֶל אַבָר וְאָבָר דִּילֵיהּ יִתְמְלֵי מִן רוּחַ רְעָה, וּמִבָּל מִלִּין וּמַרְעִין בִּישִׁין דְּעַלְמָא.

אֲכַּר יְנוּקָא, הְּלַת תִּיבִין אִינוּן, דְּחַסְּרִין מִן קְרָיָת שְׁמֵע, מִן רמ״ח תִּיבִין, וּבַּמֶּה אִשְׁהְּלִימוּ. אֲמֵר, אֲנָא שְׁמַעְנָא מֵאַבָּא, עִם ה׳ אֵלהֵיכֶם אֱמֶת.

פְּתַח סְבָּא דִּינוּקָא וַאֲמֵר, (קְּחִלֹת טְּ יִד) עִיר קְטַנְּה וַאֲנְשִׁים בְּהּ מְעֵט וגו׳, וּמְצְא בָהּ יֶלֶּד מִסְכֵּן חָכָם וגו׳. תָּא חֲזִי, עִיר קְטַנְּה, דָּא תִּיכַת מִסְכֵּן חָכָם וגו׳. תָּא חֲזִי, עִיר קְטַנְּה, דָּא תִּיכַת נֹחַ. וַאֲנְשִׁים בְּהּ מְעָט, אֵלוּ אִשְׁתּוֹ וּבְנְיו וּנְשֵׁי בְּבִּיו, וְחַיּוֹת וְעוֹפּוֹת וּבְהַמוֹת. וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶּךְ בְּנִיו, וְחַיּוֹת וְעוֹפּוֹת וּבְהַמוֹת. וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶּךְ בְּנִיו וְעוֹפּוֹת וְבָבְת הְרְע. וּמְצָא בְהּ אִישׁ גְּדוֹל וְסְבַב אוֹתָהּ, זֶה וֵצֶּר הָרְע. וּמְצָא בְהּ אִישׁ מִסְכֵּן וְחָכָם, דָּא נֹחַ. וּמִלֵּט הוּא אֶת הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ.

בַתְרֵי תּוֹרָה:

בְּעָוּדְתֵי דְשַׁבָּת בְּכָל אִינוּן אוּכְלוּסִין עִילָּאִין.

(שמות טז כה) וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה אִכְלוּהוּ הַיּוֹם פִּי שַׁבְּת הַיּוֹם לֵיהוֹה. הַיּוֹם לֹא תִמְצְאָהוּ בַּשְּׂנָה. תְּלַת זִמְנִין הַיּוֹם, כְּחוּשְׁבֵּן תְּלַת בַּשְּׂנָה, בְּחוּשְׁבֵּן תְּלַת סְעוּדְתִי, דְאִתְקְרִיאוּ ענֶג. וּמֵהוּ ענֶג. הַדָּא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה נח יג) וְקָרֶאתְ לַשַּׁבְּת ענֶ"ג. (בראשית בּ דְּכְתִיב, (ישעיה נח יג) וְקָרֶאתְ לַשַּׁבְּת ענֶ"ג. (בראשית בּ יְנָתִיב, יצֵא מֵעבֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן. וּכְחוּשְׁבַּן יְנְתָר עִּאָבְי, הַּלְת זִמְנִין. אֶּהְיֶ״ה מְּלֵת זִמְנִין.

אָהְיֶ״ה אָהְיֶ״ה מְּלַת זִמְנִין.

אָנְא אֶהְנֶה עִמְּכוֹן בְּגָלוּתָא קַדְמָאָה, הְדָא הוּא דַאֲמָרוּ, גָּלוּ לְמִצְרִיִם שְׁכִינָה עִמְּהֶם. וַאֲנָא אָהְנֶה עִמְּכוֹן בְּגָלוּתָא תִּנְיִנְא, הְדָא הוּא דַּאֲמָרוּ, גָּלוּ לְבָבֶל שְׁכִינָה עִמְהֶם. וַאֲנָא אָהְנֶה עִמְּכוֹן בְּגָלוּתָא תְּלִיתָאָה, הְדָא הוּא דַּאֲמָרוּ, גִּלוּ לְיָן שְׁכִינָה עִמְהֶם. אָהְנֶה רְכִיעָאָה לָא גִּלוּ לְיָן שְׁכִינָה עִמְהֶם. אָהְנֶה רְכִיעָאָה לָא גִּילָה לְהוֹן, אֶלָא (ישניה ס כּם) אֲנִי ה' בְּעִתְּה גִּילָה לְא זְכוּ בְּעִתְּה אֲחִישֶׁנָּה, לֹא זְכוּ בְּעִתְּה.

קְרִיאַת שְׁמַע בַּיּוֹם וּבַלַיִּלָה, כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁלוֹ יִתְמַלֵּא מֵרוּחַ רָעָה, וּמִכָּל דְּבָרִים וּמַחְלוֹת רָעוֹת שֵׁל הַעוֹלַם.

אָבַּוֹר הַתִּינוֹק: שָׁלֹשׁ תֵּבוֹת הֵן שָׁחֲסֵרוֹת מָן מָאתַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה הַתֵּבוֹת, וּבַמֶּה נִשְׁלָמוֹת? אָמַר: אֲנִי שְׁמַעְתִּי מֵאַבָּא, עִם ה׳ אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

פָּתַח הַפַּבָּא שֶׁל הַתִּינוֹק וְאָמֵר:

(מְחֵלֵת הַפַּבָּא שֶׁל הַתִּינוֹק וְאָמֵר:

מְעָט וְגוֹ׳, וּמְצָא בָה יֶלֶד מִסְבֵּן

וְחָכָם וְגוֹ׳. בֹא וּרְאֵה, עִיר קְטַנָּה

- זוֹ תַבַת נֹחַ. וַאֲנָשִׁים בָּה מְעָט

- אַלוּ אִשְׁתּוֹ וּבָנִיו וּנְשֵׁי בָנָיו,

וְחֵיּוֹת וְעוֹפוֹת וּבְנֵיו וּנְשֵׁי בָנָיו,

וְחֵיּוֹת וְעוֹפוֹת וּבְנֵיו וּנְשֵׁי בָנָיו,

אַלֶיךְ מֶלֶךְ נָּדוֹל וְטָבַב אוֹתָה - זֶה

יַצֶר הָרֶע. וּמְצָא בָה אִישׁ מִסְבֵּן

וְחָכָם - זֶה נֹחַ. וּמְלַט הוּא אֶת

הָעִיר בְּחָכִמְתוֹ.

קתרי תורה

בְּעָדּרוֹת הַשַּׁבָּת, בְּכֶל אוֹתָם הַהְּמוֹנִים הָעֶלְיוֹנִים. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָכְלָהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבָּת הַיּוֹם לַה׳. הַיּוֹם לֹא תִמְצָאָהוּ בַשָּׁדָה. שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הַיּוֹם, כְּחֶשְׁבּוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת, שֶׁנְּקְרְאוּ ענֶג. וּמַהוּ ענֶג? זֶהוּ שֶׁבָּתוֹב (ישעיה נח) וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת ענֶ״ג. (בראשית ב) וְנָהָר יצֵא לַשַּׁבָּת ענֶ״ג. (בראשית ב) וְנָהָר יצֵא שֵׁלשׁ גָּלִיוֹת שֶׁאָמֵר מֹשֶׁה כְּנֶגְדְּדְּן שֶׁלשׁ גָּלִיוֹת שֶׁאָמֵר מֹשֶׁה כְּנֶגְדְּן אָהְיֶ״ה אֶהְיֶ״ה שֶׁהְיֶ״ה שָׁלֹשׁ

אָנִי אָהְיֶה עִמֶּכֶם בַּגָּלוּת הָרְאשׁוֹנָה, זֶהוּ שֶׁאָמְרוּ, גָּלוּ לְמִצְרַיִם - שְׁכִינָה עִמָּהֶם. וַאֲנִי אָהְיֶה עִמָּכֶם בַּגָּלוּת הַשְׁנִיָּה, זֶהוּ שָׁאָמְרוּ, גָּלוּ לְבָבֶל - שְׁכִינָה עִמָּהֶם. וַאֲנִי אָהְיֶה עִמָּכֶם בַּגָּלוּת הַשְׁלִישִׁית, זֶהוּ שֶׁאָמְרוּ, גָּלוּ לְיָנְן שְׁכִינָה עִמְהֶם. אָהְיֶה רְבִיעִי לֹא בִּלְהָב לָהֶם, אֶלָּא (ישעיה ס) אֲנִי ה׳ בְּעָתָּה אֲחִישׁנָּה. זָכוּ - אַחִישׁנָּה,

לשנה אחת: כד אב

(אָפֶר רַבִּי פַּנְחָם, רָצָה חַקְּרוֹשׁ בָּרוּדְ הוֹא לְנִפוֹת אֶת יִשְׁרָאֵל וכוֹ).
רְאָא חֲזִי, אָם יְשִׁיבוּ לֹא נִשְׁאֲרוּ בַּגָּלוּת יוֹם אֶחְד,
שָׁלֵם. אֲמֵר לֵיהּ בַּחֲשַׁאי, מַהוּ יוֹם אֶחְד,
זֶהוּ שֶׁאָמֵר (בּרְאשׁית כִּט ז) הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא
עת הַאָּמַף הַמִּקְנֶה וגו׳. אִם תְּבוּ בִּתְיוּבְתָּא,
יִצְאוּ לִזְמֵן הַיּוֹם שֶׁאָמֵר הַנְּבִיא. וְאִם לָאו לֹא
עת הַאָּמַף הַמִּקְנֶה, הַשְּׁקוּ הַצּאֹן וּלְכוּ רְעוּ.
בְּסִפְרָא דְּרַב הַמְנוּנְא סָבָא, אִם לָא תְבוּ בְּקִינְּבְא יִפְּקוּן עַד דְּיִשְׁתְּלֵים שְׁמָא בְּרִיךְ הוּא יהו״ה.

דָּבֶר אַחֵר, יִשְּׂרָאֵל נִמְשְׁלוּ לְיוֹנְה, וְהַכְּנְפַיִם לְמִצְוֹת, כְּמוֹ בְּשְׁעָה שֶׁהַיוֹנְה וֵשׁ לְהּ לְמִצְוֹת, כְּמוֹ בְּשְׁעָה שֶׁהַיוֹנְה וֵשׁ לְהּ בְּנְפִים, וְהַבְּנְפַיִם שְׁלֵימִים, לֹא וֵשׁ עוֹף בְּעוֹלְם שְּׁיֵקְחֶהָ. כְּךְ יִשְׂרָאֵל, בְּשָׁעָה שֶׁהֵם שְׁלֵמִים שְׁלֵמִים שְׁלֵמִים שְׁלֵמִים שְׁלִמְה, לֹא וֵשׁ בְּכָל הְעוֹלְם מִי שֻׁיוּכַל לְהֶם. בְּמִצְוֹת, לֹא וֵשׁ בְּכָל הְעוֹלְם מִי שֶׁיוּכַל לְהֶם. בְּמִבְּוֹת בִּלְעָם (בּמִיבוּ כִּג חִ) מָה בְּמוֹ שָׁהוּא בְּתוּב בְּפְּרְשַׁת בִּלְעָם (בּמִיבוּ כִּג חִ) מָה אֶקְב לֹא קַבּה אֵל וֹמָה אֶזְעִם לֹא זְעֵם ה׳. וְאַחַר בְּבְּהָם כַּךְ זְנוּ אַחֲרִי אֲלֵהִיהֶם, וַיִּחַר אַף ה׳ בְּהֶם. וְעַלְּ דְּא (בִּמִיבר טוֹ לִט) וְלֹא תְתוּרוֹ אַחֲרִי לְבַבְּכֶם

וְאַחֲרִי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרִיהָם. וּאַחֲרִי לְבַּבְּכֶם וְאַחֲרִי עֵינֵיכֶם. זֶהוּ (בּרְאשׁית וֹה) רַק רַע בָּל הַיּוֹם, (משלי כִיד) וְזֶהוּ רַע רַע יֹאמֵר וֹה) רַק רַע בָּל הַיּוֹם, וֹמשׁרִי בִידֹן

וְעַל דָּא (שמות לג כג) וְרָאִיתָ אֶת אֲחוֹרָי. חֲדָא הוּא דְכְתִיב, (איכה ב ג) הַשִּׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ. וּכְתִיב רברים לב כ) אַסְתִּירָה פְנֵי מֵהֶם אֶרְאֶה מָה אַחְוֹריתְם (דברים לב כ) אַסְתִּירָה פְנֵי מֵהֶם אֶרְאֶה מְה אַחְוֹרִיתְם וֹגוֹי. וְעַל דָּא בְּשָׁעָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל הָיוֹ בְּלֵב שְׁלֵם לֹפְנֵים הֹי, מֶה הְיָה. (דברים ה ד) פָּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר ה׳, מָה הְיָה. (דברים ה ד) פָּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר ה׳. (וִאם לְאוֹ, בְּסִמְרָא דַּאֲחוֹרִיִים). וְנֶהוֹּ הְעַרְיוֹת. הְבָּא הוֹא דְכְתִיב, (ויקרא יח ז) עֶרְוֹת אָבִיךְ וְעֶרְוֹת אִמְּדְ הוֹא דְכְתִיב, (ויקרא לֹא תְגַלָה.

יִג'שׁ אָחוֹר מִן קְדוּשָּׁה. הַדָּא הוּא דִכְתִיב, וּוּשׁעּ יאי) אַחֲרִ״י ה' וֵלְכוּ כְּאַרְוֵה יִשְׁאָג. וְאִתְקְרִי

לא זָכוּ - בְּעִתָּה. (אָבֵּוֹר רַבִּי פִּנְחָס, רָצָה הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְנַפּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל וָכוּ׳).

בֹּא וּרְאֵה, אִם יִשׁוּכוּ, לֹא נִשְּאֲרוּ בַּגָּלוּת יוֹם אֶחָד שָׁלֵם. אָמַר לוֹ בַּחֲשַׁאי, מַהוּ יוֹם אֶחָד? זֶהוּ שֻׁאָמֵר (בראשית כט) הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדְוֹל לֹא עֵת הַאָּמַף הַמִּקְנֶה וְגוֹ׳. אָם שָׁבוּ בִּתְשׁוּבָה, יֵצְאוּ לִּוְמַן הַיּוֹם שָׁאָמֵר הַנָּבִיא. וְאִם לֹא עֵת הַאָּמַף הַמִּקְנֶה רָאַא וֹלְכוּ הַאָּמַף הַמִּקְנֶה, הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ הַאָּמַף הַמִּקְנָה, הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ הַאָּמַר הָנָבִיא. וְאִם לֹא עֵת רְעוּ. בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנְא סָבָא, רְעוּ לִא שָׁבוּ בְּתְשׁוּכָה, לֹא יֵצְאוּ עַר שָׁרֹ שִׁמֹן שֶׁל הַקְּרוֹשׁ בַּרוּשׁ בַּרוּשׁ הַבָּאוֹ הַקְּרוֹשׁ בַּרוּשְׁ הוּא יהו״ה.

דָבָר אַחֵר, יִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלוּ לְיוֹנָה, וָהַכְּנַפַיִם לִמְצווֹת. כְּמוֹ בְּשַׁעַה שַׁהַיּוֹנָה יֵשׁ לָהּ כִּנָפַיִם וְהַכִּנָפַיִם שָׁלֵמִים, לֹא יֵשׁ עוֹף בַּעוֹלַם שַׁיִּקְּחֶהָ - כָּךְ יִשְׂרָאֵל, בְּשָׁעָה שֵׁהֵם שָׁלֵמִים בִּמִצְווֹת, לֹא יֵשׁ בַּכַל הַעוֹלַם מִי שֵׁיוּכַל לַהֶם. כִּמוֹ שָׁהוּא כָּתוּב בְּפָרָשַׁת בִּלְעָם (במדבר בג) מָה אָקֹב לֹא קַבּה אֵל וּמָה אָזְעם לֹא זָעַם ה׳. וְאַחַר כַּךְּ זָנוּ אַחַרֵי אֵלֹהֵיהֵם, וַיִּחַר אַף ה׳ בַּהֵם. וֹעַל זֶה (במדברטו) וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם. וּמַהוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי צֵינֵיכֶם? זֵהוּ (בראשית ו) רַק רַע כָּל הַיּוֹם, וְזֶהוּ (משלי ב) רַע רַע יֹאמֶר וְגוֹי.

ּוְעֲלֹ זֶה (שמות לג) וְרָאִיתְ אֶת אֲחֹרֵי.
זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (איכה ב) הַשִּׁיב אָחוֹר
יְמִינוֹ. וְכַתוּב (רברים לב) אַסְתִּירָה
פָנֵי מֵהֶם אֶרְאָה מָה אַחֲרִיתָם וְגוֹי.
וְעַל זֶה בְּשָׁעָה שֶׁיִשְׂרָאֵל הִיוּ בְּלֵב
שָׁלֵם לִפְנֵי ה׳, מֶה הָיָה? (רברים ה)
פָּנִים בְּפָנִים דְּבֶּר ה׳. (וְאִם לא – בְּצֵד הְאַחוֹרִים) וְזֶה הָעֲרָיוֹת. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב היקריב אַמְּרָב לא תַגַלָה.

וְיֵשׁ אָחוֹר מִן קְדָשָׁה. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב

:לשנה אחת

פָּנִים לְגַבֵּי מַטָּה, וְאָחוֹר לְגַבֵּי מַעְלָה. וְאִתְקְרִי חוֹל לְגַבֵּי מַעְלָה, וְקוֹדֶשׁ לְגַבֵּי מַטְה.

וְוָה בִּקשׁ משֵׁה לֵידַע, וָה שֵׁהָיָה פָּנִים לְגַבֵּי מַעְלַה. וָאַמַר לֵיה, (שמות לג כ) כִּי לֹא יָרְאַנִי הָאָרָם וָחָי. וְאַחַר כַּךְּ בִּקֵשׁ שֶׁיִתֵּן נְשָׁמָה לִישְׂרָאֵל מִן הַפָּנִים שֶׁהֵם לְמַשָּה, וְנִקְרְאוּ אָחוֹרַיִם לְגַבֵּי מַעְלָה. וְאָמֵר לֵיה, (שם כּג) וְרָאִיתָ אֶת אֲחוֹרָי. אַתָּה תִרְאֶה וְהֵם לֹא יִרְאוּ. הֲרִי ּהָבִין שֶׁהָיָה לְגַבֵּיה אָחוֹר, וּלְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל פָּנִים. ָוְעַל זֶה אָמַר לֹא יֵרָאוּ, וְלֹא אָמַר לֹא תִרְאֶה. רָא חֲזִי, בְּחוֹבָא דְאָדָם קַדְמָאָה, אָבְדוּ הַפָּנִים

עִילָאִין. וּבְחוֹבָא דְעֵגֶל, פָּנִים תַּתְּאִין, דּאָתִקְרֵי אָחוֹר לְגַבֵּי עִילָא. וּבְכֶל גַּלוּת וְגָלוּת אָבָדוּ. וְאִיהוּ רָזָא רַבְרְבָא, וְכָל דָּא נְרְמַז בְּשֵׁם יהו״ה. י׳, פָּנִים עִילָּאִין. ה׳, אָחוֹר לְגַבֵּי י׳, וּפָנִים לְגַבֵּי ו׳. ו׳, אָחוֹר לְגַבֵּי ה׳ עִילָאָה, וּפָנִים לְגַבֵּי ה׳ תַּתְּאָה. ה׳, אָחוֹר לְגַבִּי ו׳,

וּפָנִים לְגַבֵּי רָזָא דִלְתַתְּא.

וֹבְאַר יהו״ה, דְּאִתְקְרֵי אָחוֹר לְגַבֵּי יהו״ה וֹבְאַר יהו״ה דּלְצֵילָא, וְדָא הַמַּבְדִּיל (דף נט ע"ב) בִּין הַקֹּבִשׁ וּבֵין קֹבָשׁ הַקָּבְשִׁים. יהו״ה דִּלְצִילָא, אָדָם עִילָּאָה. יהו״ה דִלְתַתָּא, אָדָם תִּנְיִינָא. וְאִית אָדָם דְּאִיהוּ תְּלִיתָאָה, דְאִקְוָרִי אָחוֹר, לְגַבֵּי שְׁמָא תִּנְיִנָא. וּשְׁמָא תִּנְיִנָא אִיהוּ פָּנִים לְגַבֵּי דָא. וִדָא הוּא הַמַּבְדִּיל בִּין קֹדִשׁ לְחוֹל. וִאִינוּן ּתְּלַת, בְּחוּשְׁבַּן אֶהְיֶ״ה אֶהְיֶ״ה אֶהְיֶ״ה תְּלַת זִמְנִין.

דַבָּר אַחֶר וַיּאמֶר משָה אָכְלוּהוּ הַיּוֹם כִּי שַבַּת הַיּוֹם לַה׳ הַיּוֹם לֹא תִמְצָאוּהוּ בַּשָּׂדֵה. הַאי קָרָא אוֹקְמוּהָ חַבְרַיָא, תְּחוֹת כַּפְתּוֹר ּ עִילָּאָה, כַּפְתּוֹר דִי מְמַנָּא בְּעֶשְׂרִין וּתְרֵין אַתְוַון. בְּעִיזְקָא דִּלְעִילָא, לָקְטִין הְּוָרִין סִטְרִין, חַד

הושע יא) אַחֲב״י ה׳ וֵלְכוּ כְּאַרְיֵה (הושע יא יָשָׁאָג. וְנָקָרָא פָנִים כְּלַפֵּי מַטָּה, וְאָחוֹר כְּלַפֵּי מַעְלָה. וְנִקְרָא חֹל ַבְּלַפֵּי מַעְלָה, וְקֹדֶשׁ כְּלַפֵּי מַטָּה. וָוָה בָּקֵשׁ מֹשֶׁה לֵידַע, זֶה שֶׁהָיָה פַנִים לְגַבֵּי מַעְלַה, וְאַמַר לוֹ, (שמות לג) כִּי לֹא יִרְאַנִי הָאָדָם וַחָי. וְאַחַר בָּךְ בַּקֵשׁ שֶׁיָתֵן נְשָׁמָה לְיִשְׂרָאֵל מִן הַפָּנִים שֶׁהֵם לְמַשָּה, וְנִקְרְאוּ אַחוֹרַיִם לְגַבֵּי מַעְלָה. וְאָמֵר לוֹ וָרָאָיתַ אָת אַחֹרֵי. אַתַּה תִרְאָה וְהֶם לא יִרְאוּ. הֲרֵי תָּבִין שֶׁהָיָה לְגַבָּיו אָחוֹר, וּלְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל פָּנִים. וְעַל זֶה אָמַר לֹא יֵרָאוּ, וְלֹא אָמַר לֹא תָרָאָה.

בא וּרְאָה, בְּחֵטְא אָדָם הָרִאשוֹן בֿ אָבְדוּ הַפָּנִים הָעֶלְיוֹנִים, וּבְחֵטְא הַתַּחְתוֹנִים, הַפַּנִים העגל שָׁנְקְרָאִים אָחוֹר כְּלַפֵּי מַעְלָה. וּבְכָל גָּלוּת וְגָלוּת אָבְדוּ. וְהוּא סוֹד בָּדוֹל, וְכָל זֵה נִרְמָז בִּשֵׁם יהו״ה. י׳ - פָּנִים עֵלְיוֹנִים. ה׳ -אַחוֹר לְגַבֵּי י׳, וּפַנִים לְגַבֵּי ו׳. ו׳ אָחוֹר לְגַבֵּי ה׳ הָעֶלְיוֹנָה, וּפָנִים לְגַבֵּי ה׳ הַתַּחָתוֹנָה. ה׳ אָחוֹר לְגַבֵּי ו׳, וּפָנִים לְגַבֵּי הַסּוֹד שֵׁלְמַטָּה. וֹבַּהוֹ יהו״ה, שֵׁנָקרָא אָחוֹר לְגַבֵּי יהו״ה שֶׁלְּמַעְלָה, וְזֶה הַמַּבְדִּיל בין הַקּדָשׁ וּבֵין קדָשׁ הַקְּדָשִׁים. יהו״ה שׁלְּמַעְלָה - אָדָם הָעֵלְיוֹן. יהו״ה שֵׁלְמַטָּה - אַרַם שֵׁנִי. וְיֵשׁ אָדָם שָהוּא שָׁלִישִׁי, שֵׁנִּקְרָא אָחוֹר לְגַבֵּי הַשֵּׁם הַשַּׁנִי, וְהַשֵּׁם הַשַּׁנִי הוא פָנִים לְגַבֵּי זֶה. וְזֶהוּ הַמַּבְדִּיל בֵּין קדַשׁ לְחֹל. וְהֵם שַׁלשׁ בָּחֵשְׁבּוֹן אֶהְנֶ״ה אֶהְנֶ״ה אָהְנֶ״ה שָׁלשׁ פְּעָמִים.

ישמות טז) וַלּאמֶר ה׳ דְּבֶּר אַחֵר, (שמות טז) וַלּאמֶר ה׳ אָכְלָהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבָּת הַיּוֹם לַה׳ הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ בַּשָּׂדֶה. הַפָּּסוּק הַזֶּה פַּרְשׁוּהוּ הַחֲבֵרִים, תַּחַת בַּפְתּוֹר הָעֶלְיוֹן, הַבַּפְתּוֹר שֶׁמְּמֻנֶּה ָהָאוֹתִיּוֹת. בַּכ״ב בַּטַבַעַת

:לשנה אחת כד אב

עיזְקָא. וְהַהוּא עִיזְקָא אִיהוּ בְּרִיבּוּעָא לְאַרְבַּע ָסְטָרֵי עָלְמָא.

אָחִידָן הַאי עִיזִּקָא מֵהַאי סִטְרָא וּמֵהַאי סִטְרָא, דָּא לְיָמִינָא, וְדָא לִשְׂמָאלָא. הַהוּא ַדְיָמִינָא סָלְקָא בְּרִישָׁא, וְכַד אִיהוּ זָקְפָּא, נְטִיל עָמֵיה שִׁית מְאָה אֶלֶף גוּבְרִין גִּבָּרִין, אֲחִידָן סָיָפִין עַל וַרְכִין. הַדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות יב לז) ַבְּלֵי הַגְּבָרִים לְבַד מִטְף. בְּגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִטְף. וְהַהוּא דִּשְׂמָאלָא סָלְקָא לְבָתַר בֵּן, וְכַד אִיהוּ זַקְפָּא, נָטִיל עִמֵּיה שִׁית מְאָה אֶלֶף מָארִי דְגַּדְפִין, אַנְפִּין דְרַחֲמֵי. וּמִתְחַלְפִין דְיָמִינָא ַבִּשְׂמָאלָא, וְדִשְּׁמָאלָא בְּיָמִינָא.

וָקְבָּאן לְצִילָא, עַד דְּמַאטוּ לְחַד כַּהְנָא, דְּגָלֵי מְיּוֹמָא דְּאָתְבְּרִי עַלְמָא. כַּד מָטוֹ תַּמָּן, נָפִיק הַהוּא כַּהֲנָא רַבָּא, וְקָא מְבָרִךּ לְהַהוּא בַּפְתּוֹר. בִּיוָן דְּקָא מִתְבָּרְכָא מִתַּמְן, מִגּוֹ עַתִּיקָא סָבָא דְסָבִין סִיבָּתָא דְּכָל סִיבָּתִין, נָפִיק טַלָּא דּבְדוֹלָחָא, וְנָגִיד לְהַהוּא רֹאשׁ דְּכַהֲנָא, וְאִיהוּ אָמְלֵי לְהַאי כַּפְּתּוֹר, בִּיוָן דְאָתְמַלְיָיא, אָתְמַלְיָיא בָּשִׁית סָטָרִין, לְשִׁית יוֹמִין דִּשַׁבַּתָּא.

בַּר נָחִית מִסִּטְרָא דִשְּׁמָאלָא, וְאַקְרִישׁ לְהַהוּא בְּדוֹלְחָא, וִאָתְעַבִיד בְּגוונָא דִבְדוֹלְחָא דְּאֶבֶן טָבָא. וְכֻלְהוּ אוּכְלוּסִין אָתִּזְנוּ מִנֵּיה בְּכָל יוֹמָא, וּמִנְּהוֹן בְּּלֵילְיָא. אִינוּן דִּימְמָא אָכְלֵי בְּגַוונָא חַד, וִאִינוּן דְּלֵילְיָא אָכְלֵי בְּגַוונָא אָחָרָא. אִינוּן דְּלֵילְיָא אִקְרוּן מְתַבְּרִי טוּרִין וְטִנָּרין, אִלֵּין לָקְטִין מִפַּלְגוּת דְּלֵילְיָא עַד ַרִּיִתְתַּקֵף שִׁמְשָׁא, כֵּיוָן דְאָתָא שִׁמְשָׁא לָא לָקְטֵי. אִינוּן דִּימֲמָא, אִקרוּן יִלִידֵי בֵּיתָא, טִמְירֵי היכָלָא. לָא לָקְטֵי אֶלָא בְּצַפְרָא. כֵּיוָן דְּאָתִי צַפְרָא, לָקְטֵי כָּל חַד וְחַד כִּדְקָא חָזֵי לֵיהּ. אָחָרָנִין אִית דְּלָקְטֵי לְעִידַן רַמְשָׁא, וְכָל חַד וְחַד כִּדְקָא חָזֵי לֵיהּ.

שֶׁלְמַעְלָה לוֹקְטִים שְׁנֵי צְדָדִים, אַחַת טַבַּעַת. וְאוֹתָהּ הַטַּבַּעַת הִיא בָּרְבּוּעַ לְאַרְבַּעַת צִּדְדֵי הָעוֹלָם. אוֹחַוִים הַטַּבַּעַת הַזּוֹ מֶהַצֵּד הַוָּה וּמֵהַצֵּר הַוָּה, וֶה לְיָמִין וְוֵה לְשָׂמֹאל. אוֹתוֹ שֵׁל הַיָּמִין עוֹלֵה בַּראש, וּכִשָּהוּא זוֹקֵף, נוֹטֵל עִמּוֹ שש מאות אֵלֶף גְּבָרִים גִּבּוֹרִים, אַחוּזֵי חַרָבוֹת עַל הַיְרֵכַיִם. זֶהוּ שַׁכָּתוּב (שמות יב) כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אֱלֶף ַרַגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִשָּׁף. וְאוֹתוֹ של השמאל עולה אחר כַּךּ, וּכְשֶׁהוּא זוֹקֵף, נוֹטֵל עִמּוֹ שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף בַּעֲלֵי כְנָפַיִם, פְּנֵי הַרַחַמִים. וּמִתְחַלְּפִים שֵׁל הַיָּמִין בְּשָׂמֹאל, וְשֵׁל הַשָּׁמֹאל בְּיָמִין. זוֹקפִים לִמַעְלָה, עַד שַׁמַּגִּיעִים לְכֹהֵן אֶחָד, שֻנָּלָה מִיּוֹם שֵׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. כְּשֶׁמַּגִּיעִים לְשָׁם, יוֹצֵא אותו הַכּהָן הַגַּרוֹל וּמְבַרֶּךְ אֵת הַכַּפְתּוֹר הַהוּא. כֵּיוָן שֶׁמִּתְבָּרֵךְ מִשָּׁם מִתּוֹךְ הָעַתִּיק הַסָּבָא שֵׁל הַסָּבִים, סִבַּת כָּל הַסִּבּוֹת, יוֹצֵא טַל שֵׁל בִּדלַח, וּמַשִּׁפִּיעַ לַראשׁ הַהוּא שֵׁל הַכּהָן, וְהוּא מְמַלֵּא אֵת ַהַבַּפְתּוֹר הַזֶּה. בֵּיוָן שֶׁמִּתְמַלֵּא, מָתְמַלֵּא בְּשִׁשָּה צְּדָדִים, לְשֵׁשֶׁת

:ג' שנים-ש"ג

יח סיון

תא

בְשַׁיַרַד מִצַּד הַשָּׁמֹאל וְהַקְרִישׁ אותו הַבִּדלַח, נַעֵשַׂה כִּמוֹ הַבִּדלַח שֶׁל אֶבֶן טוֹבָה, וְכָל הַהֲמוֹנִים שׁ נזונו מִמֵּנוּ בְּכַל יוֹם, וּמֵהֵם בַּלַיִלָה. אוֹתָם שֵׁל הַיּוֹם אוֹכְלִים בְּגָוֶן אֶחָד, וְאוֹתָם שֵׁל הַלַּיִלָה אוֹכְלִים בָּגָוֵן אַחֵר. אוֹתָם שׁל הַלַּיִלָה נִקָּרָאִים מִשַּבְּרֵי הָרִים וּסְלַעִים. אֵלוּ לוֹקְטִים מֵחֲצוֹת הַלַּיִלַה עַד שַׁמְּתְחַזָּק הַשָּׁמֵשׁ. כֵּיוַן שַׁבַּא הַשַּׁמֵשׁ, אֵין לוֹקְטִים. אוֹתַם ָשֶׁל הַיּוֹם נִקְרָאִים יְלִידֵי הַבַּיִת, שָׁמוּרֵי הַהֵּיכָל. אֵין לוֹקְטִים אֵלָּא בַּבֹּקֵר. כֵּיוָן שֵׁבָּא הַבֹּקֵר, לוֹקְטִים בָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּרָאוּי לוֹ. אֲחֵרִים יֵשׁ שֵׁלּוֹקְטִים לְעֵת עֶרֵב, וְכָל אֶחָד ַוְאֶחָד כָּרָאוּי לוֹ.

יָמֵי הַשַּׁבַּת.